

УДК 349.4 (477)

НАДАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ

Малініна Є.Р., студентка, Каткова Т.Г., к.ю.н., доцент

(Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка)

Законодавство України передбачає можливість надання земельних ділянок безоплатно, в тому числі для пільгових категорій осіб, а саме для військовослужбовців. В умовах, коли переважна більшість земельних ділянок знаходиться у державній або комунальній власності, вкрай важливим стає дотримання принципу забезпечення доступності землі при її наданні військовослужбовцям та членам їх сімей.

Зазначимо, що право власності на землю традиційно розглядається в об'єктивному та суб'єктивному значеннях. Право власності в об'єктивному сенсі становить міжгалузевий, комплексний інститут конституційного, цивільного та земельного права, що включає сукупність правових норм, що регулюють відносини власності на землю та земельні ділянки, що визначають способи і межі здійснення права власності на землю, підстави його виникнення, зміни і припинення.

У суб'єктивному сенсі право власності на землю розуміється як сукупність прав і обов'язків власника земельної ділянки по здійсненню їм наділених законом правомочностей щодо належної йому земельної ділянки – володіння, користування і розпорядження [1].

Надання у власність земельних ділянок здійснюється у порядку, встановленому ст.118 Земельного кодексу України, за умови, що учасник бойових дій не скористався своїми правами на безоплатне отримання у власність земельної ділянки та надав відповідний документ, що посвідчує його участь в антитерористичній операції (посвідчення, довідка, наказ тощо). Повноваження органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо передачі земельних ділянок у власність встановлено ст. 122 зазначеного Кодексу. Тобто громадянину України - учаснику АТО, зацікавленому в одержанні безоплатно у власність земельної ділянки, необхідно звернутися з клопотанням про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки до:

– відповідного Головного управління Держгеокадастру в області за місцем розташування земельної ділянки, якщо бажана земельна ділянка належить до земель сільськогосподарського призначення державної власності;

– відповідної сільської, селищної або міської ради, якщо бажана земельна ділянка розташована в межах населеного пункту та належить до земель комунальної власності;

– відповідної районної державної адміністрації, якщо бажана земельна ділянка розташована за межами населеного пункту, не належить до земель

сільськогосподарського призначення державної власності та планується для дачного будівництва.

У клопотанні зазначаються цільове призначення земельної ділянки та її орієнтовний розмір. До клопотання додається графічний матеріал, на якому зазначено бажане місце розташування земельної ділянки.

Відповідний орган у місячний строк розглядає клопотання і дає дозвіл на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки.

Проект землеустрою розробляється за замовленням учасників АТО суб'єктами господарювання, які є виконавцями робіт із землеустрою згідно із законом, у строки, що обумовлюються угодою сторін (до шести місяців). Перелік суб'єктів господарювання, які розробляють проекти землеустрою, можна отримати в територіальних органах Держгеокадастру.

Розроблений проект землеустрою підлягає обов'язковому погодженню з територіальним органом Держгеокадастру (за принципом екстериторіальності), а у разі розташування земельної ділянки у межах населеного пункту або земельної ділянки за межами населеного пункту, на якій планується розташування об'єкта будівництва, — із структурними підрозділами районних державних адміністрацій у сфері містобудування та архітектури (ст. 1861 Земельного кодексу).

Після погодження проекту землеустрою учасникам АТО необхідно звернутися до державного кадастрового реєстратора за місцем розташування земельної ділянки із заявою про проведення її державної реєстрації та надання витягу про земельну ділянку з Державного земельного кадастру.

Процедуру такої державної реєстрації встановлено пунктами 107 — 115 Порядку № 1051. Відповідний орган (місцева рада, райдержадміністрація чи Головне управління Держгеокадастру в області) у двотижневий строк з дня отримання погодженого проекту землеустрою приймає рішення про його затвердження та надання земельної ділянки у власність.

Після цього учасник АТО із вищезазначеним витягом повинен звернутися до органів та суб'єктів, які здійснюють повноваження у сфері державної реєстрації прав (ст. 6 Закону № 1952) для здійснення державної реєстрації речового права на земельну ділянку.

Таким чином, головною проблемою залишається проблема доступності землі для військовослужбовців. Крім того, надання правової допомоги щодо консультації про порядок надання земельних ділянок сприятиме ефективній реалізації майнових прав військовослужбовців.

Список літератури:

1. Брусенцова Я. Застосування земельного законодавства в діяльності органів місцевого самоврядування / Я. Брусенцова. – Х. : Фактор, 2016. – 104 с.